

**Notat med sammenfatning af rapporter fra taskforcen vedr.
Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats**

10-06-2008

Kortlægnings- og vurderingsarbejdet af Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats er afsluttet. Dette notat indeholder en sammenfatning af arbejdet, som er mere detaljeret beskrevet i de to vedlagte rapporter:

Sagsnr.
2008-70075

Dokumentnr.
2008-300129

1) Den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – kortlægning - udarbejdet af Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune (**bilag 3**)

Sagsbehandler
Carsten Vesterager

2) Den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – vurderinger og anbefalinger plus bilagsmateriale - udarbejdet af LG Insight (**bilag 4 og 5**)

Rapporterne er udarbejdet af hhv. Økonomiforvaltningen og LG Insight, som har fået rådgivning fra en følgegruppe, der har været knyttet til taskforcen. Følgegruppen har været sammensat af personer med viden indenfor det kriminalpræventive område.

Notatet er inddelt i fem afsnit:

1. Kriminaliteten i Københavns Kommune
2. Faser i en persons kriminalpræventive løbebane og årsager til kriminalitet

Center for Borgerservice

Rådhuset, 1. sal, 27
1599 København V

Telefon
3366 2883

E-mail
cvp@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800213

www.kk.dk

3. De væsentligste resultater af kortlægningen af den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune
4. Problemer med den kriminalpræventive indsats og LG Insights centrale anbefalinger til forbedringer.
5. Den videre proces og andre initiativer i Københavns Kommune
6. Bilagsoversigt

Bilag 1 giver et overblik over de konkrete problemer med Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats og LG Insights anbefalinger, der knytter sig til de enkelte problemer.

Bilag 2 indeholder fakta om taskforcen vedr. Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats, herunder en liste med de personer, der har været involveret.

1. Kriminaliteten i Københavns Kommune¹

København har over de seneste år oplevet en række voldelige overfald, gadeoptøjer og bandeopgør, der kan tegne et billede af, at København er blevet en mere kriminel by.

Kortlægningen og vurderingen af Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats understøtter ikke dette billede. Kriminaliteten i København har ligesom i resten af landet statistisk set været faldende fra 2001-2006. Der er dog sket forskydninger mellem de enkelte kriminalitetstyper, hvor den grove personskadelige/farlige kriminalitet er steget, mens butikstyveri, hærværk m.m. er faldet.

I København er den personfarlige kriminalitet (vold, overfald, voldtægt, røveri og mord) steget med 27 pct. fra 2001 til 2006. I reelle tal er det en stigning i anmeldelser fra godt 1100 sager årligt i 2001 til lidt over 1500 sager i 2006. En del af stigningen kan dog blandt andet forklares med en ændret kriminalitetstolerance, der øger tendensen til at indgive anmeldelse, når man udsættes for personfarlig kriminalitet.

En anden og formentlig mere sikker indikator for kriminalitetsniveauet end anmeldelsestal er de såkaldte offerundersøgelser, der gennemføres af Justitsministeriet, Københavns Universitet og Det Kriminalpræventive Råd. Denne undersøgelse foregår ikke på byniveau, men er landsdækkende repræsentativ. Her fremgår det, at danskernes udsathed for tyveri og hærværk er faldet betydeligt gennem de sidste 20 år. Med hensyn til vold er den mest sikre konklusion, at andelen af danskere, der udsættes for vold er nærmest konstant gennem de sidste 20 år, selv om anmeldelsestallet er næsten fordoblet.

Der er stadig ca. 1,8 pct. af befolkningen, som årligt udsættes for vold. Vold er derfor for langt de fleste mennesker en sjælden hændelse. Danskerne er imidlertid blevet langt mere tilbøjelige til at anmelde vold. Cirka en tredjedel af volden sker på arbejdet, mens nattelivsvoldens andel af den samlede mængde vold i dag er 15 pct., hvilket er en betydelig reduktion fra de 23 pct., som den udgjorde for 10 år siden.

Der er her som nævnt tale om nationale tal, men selv om kriminalitet ifølge nogle undersøgelser generelt forøges med byens størrelse, er der ingen grund til at tro, at København ikke følger disse generelle udviklingstendenser.

Skønt anmeldelsestallet derfor er en smule højere end statistikken for landets øvrige større byer (Aalborg inklusive), er kriminalitetsniveauet i København ikke bekymrende højt, når der alene sammenlignes med Odense og Århus. Det er de to byer, der tilnærmelsesvis ligner

---

¹ Dette afsnit baserer sig på LG Insights rapport og bilagsmateriale og på input fra personer i følgegruppen, der har været knyttet til taskforcen.

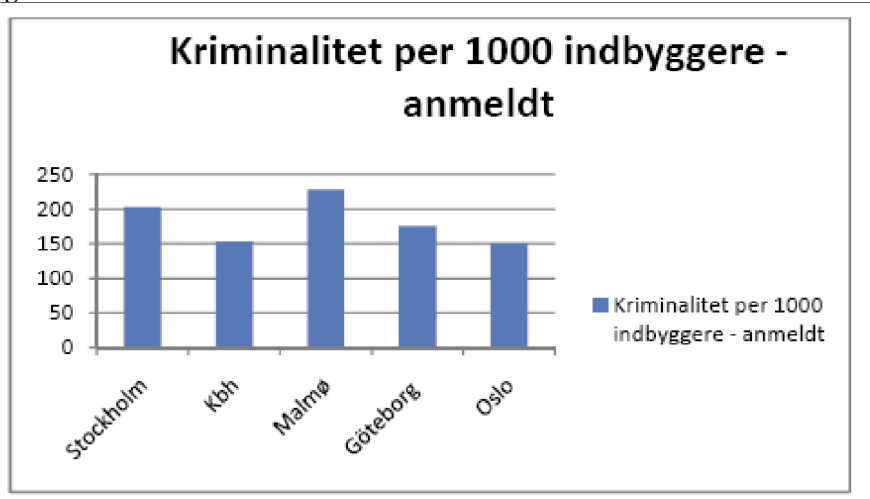
København mest, hvad angår socioøkonomisk og befolkningsmæssig sammensætning.

Tabel 1. Ændringer i kriminalitetstype fra 2001-2006 baseret på anmeldelser

Kriminalitetstype	København	Århus/Odense/Ålborg	
Alle ²	- 3,5 %	- 2,8 %	K
Personfarlige	+ 27 %	+ 22 %	ø b

enhavn er heller ikke plaget af mere kriminalitet end andre nordiske storbyer af samme størrelse. Undersøgelser viser, at kriminalitetsgraden i København er på niveau med byer som f.eks. Oslo og Göteborg og væsentligt under niveauet i byer som Stockholm og Malmø.

Figur 1: Anmeldelser om kriminalitet i Norden

Kilde: LG Insight

Ungdomskriminaliteten

Unge er stærkt overrepræsenterede i kriminaliteten. De unge under 18 år udgør 18 pct. af befolkningen i København, men står for 38 pct. af sigtelserne for kriminalitet. Den markante overrepræsentativitet gør sig også gældende i øvrige storbyer i Norden og i Europa.

Tabel 2. Unges andel af det totale antal sigtelser

	Andel af befolkningen	Andel af den begåede kriminalitet
Unge under 18 år	18 %	38 %

Det samlede antal sigtelser i 2007 i Københavns Kommune var på 11.497 personer.

Kriminaliteten blandt de helt unge er dog faldende, og unge er generelt mere lovlydige end tidligere. Til gengæld er der kommet en tydeligere opdeling af ungdomsgruppen med en stor gruppe, der slet ikke er kriminelle og en mindre gruppe, der er stærkt kriminelle. I København vurderer Københavns Politi og SSP København, at der er ca. 3-400 meget utilpassede unge, hvoraf 80-100 vurderes til at være under 15

år.

LG Insight skriver i deres rapport, at de kriminalpræventive aktører vurderer, at der i Københavns Kommune er godt 20-30 unge, der udgør en alvorlig risiko for eget og andre borgeres liv og helbred.

LG Insight anbefaler, at denne vurdering undersøges, ligesom de kriminalpræventive aktører i regi af SSP ledergrupperne i Københavns Kommune, skal identificere disse 20-30 unge, og aktørerne skal drage sikkerhed for, at der er – eller akut vil blive – iværksat dækkende indsatser over for disse unge.

Socialforvaltningen har oplyst, at forvaltningen ikke kan genkende de øvrige kriminalpræventive aktørers vurdering og mener ikke, at der findes 20-30 kriminelle unge, der ikke er taget hånd om.

Butikstyveri, hærværk og euforiserende stoffer udgør hovedparten af lovovertrædelserne hos unge under 18 år i København. I perioden 1996-2006 er der sket et fald i antallet af indbrud, brugstyveri og butikstyverier. Til gengæld er der hos de 15-20-årige drenge sket en stigning i kriminaliteten indenfor voldsområdet under kategorien simpel vold (slag med flad hånd, knytnæveslag, førergreb m.v.). Der er ligeledes en svag stigning i antallet af svag stigning i særlige former for røverier, f.eks. gaderøverier.

Pigerne udgør kun en marginal del af voldskriminaliteten blandt de unge under 18 år. Anmeldelser mod piger baserer sig især på anmeldelser om butikstyveri, og ifølge politiet eksisterer der måske 1-2 mindre grupper af piger, der giver anledning til bekymring. Kriminalitet blandt piger tiltrækker sig dog ofte opmærksomhed i medierne, hvilket ifølge politiet har en tendens til at eskalere fænomenet.

Af samtlige sigtelser mod unge under 18 år i København udgør personer med anden etnisk baggrund end dansk 38 pct. Til sammenligning udgør de unge af anden etnisk baggrund end dansk 26 pct. af befolkningen. Drenge med anden etnisk baggrund end dansk begynder desuden at udvise kriminel adfærd i en tidligere alder sammenlignet med andre unge.

Et vigtigt element i kriminalitetsstatistikken er også, at 31 pct. af samtlige sigtede unge indenfor Københavns Politis område har bopæl udenfor København. Københavns Politi, SSP København og gadeplansmedarbejdere vurderer, at der i høj grad er tale om unge fra forstadskommunerne, hvilket også er en forklarende faktor i forhold til anmeldelsesstatistikken for de større byer i Danmark.

---

² Kun relevante lovovertrædelser. Omfatter således ikke overtrædelser af færdselsloven, selskabsloven m.v.

Bandekriminalitet

Der har i medierne været sat meget fokus på udbredelsen af bander af unge, der søger sammen og begår kriminalitet. For hovedparten af de unge under 18 år i København gælder, at det ikke alene er kriminaliteten, der binder dem sammen, men også sociale fællesskaber. Ikke alle grupperinger af utilpassede unge er kriminelle – mange grupper af unge er uroskabende i deres væsen – de laver ballade og skaber utryghed i lokalområdet.

Der er dog alligevel en tendens til, at utilpassede unge – især unge drenge med minoritetsbaggrunde – som færdes i grupper og er meget synlige også begår kriminalitet. For en lille håndfulds vedkommende er der tale om meget kriminelle bander af unge, der bærer våben og er organiseret omkring salg af hash og stoffer i bestemte lokalområder eller bydele.

De enkelte bydele

Der er i Københavns Kommune områder, hvor der sker mere kriminalitet end andre steder. Der er ikke tale om hele bydele, men om enkelte kvarterer og socialt udsatte boligområder, hvor der er en del unge, primært drenge, med bekymrende adfærd i alderen 14-17 år. De mest udsatte bydele/ områder er:

- Valby: Sjælør Boulevard (30-40 unge med bekymrende adfærd)
- Valby: Akacieparken (ca. 20 unge med bekymrende adfærd)
- Brønshøj-Husum: Tingbjerg- og Husumtorv (20-25 unge med bekymrende adfærd)
- Nørrebro: Blågårdsgade (15-20 unge med bekymrende adfærd)
- Amager Vest: Gyldenrisparken/Remiseparken (30-40 unge med bekymrende adfærd)

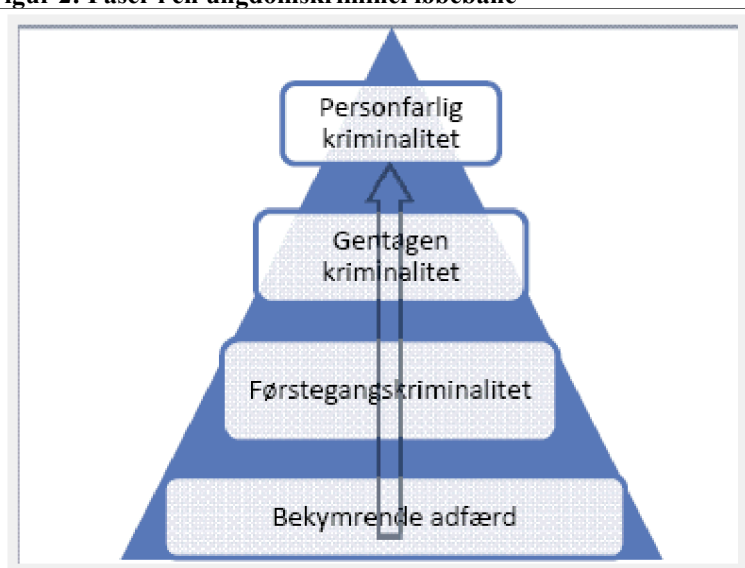
Da en lille gruppe unge begår en stor del af kriminaliteten i deres eget lokalområde såvel som i hele København, er det særligt vigtigt at begrænse nyrekrutteringen til denne gruppe. Derfor er det nødvendigt så tidligt som muligt at kunne opfange signaler hos børn og i deres familieforhold, som tyder på risiko for alvorlig og langvarig kriminel udvikling.

2. Faser i en persons ungdomskriminelle løbebane og årsager til kriminalitet³

Erfaringen er, at de meget kriminelle unge har udviklet deres utilpassede og kriminelle adfærd i en tidlig alder. De kriminalpræventive aktører i Københavns Kommune vurderer således, at den ”hårde” gruppe af kriminelle unge ofte allerede i 8-10 års alderen har udvist ”bekymrende adfærd”.

Deres kriminelle løbebane og alvorsgraden heraf udvikler sig derefter hurtigt fra første lovovertrædelse til ”gentagen kriminalitet” og ”personfarlig kriminalitet”. I mange sager sker udviklingen over få år, hvilket i en forenklet form kan illustreres som i figuren neden for.

Figur 2: Faser i en ungdomskriminell løbebane

Kilde: LG Insight

Viden og erfaring fra de kriminalpræventive aktører i Københavns Kommune tilsiger, at indsatser overfor de unges kriminalitet skal sættes tidligt ind – allerede under stadiet ”bekymrende adfærd”, der kan vise sig allerede i alderen 8-10 år. Sættes der tidligt ind, vil indsatser ofte kunne ske gennem brede aktiviteter inden for normalområdet med det formål at få den unge tilbage på ret kurs, mens det kræver en mere fokuseret kriminalpræventiv indsats jo senere, der sættes ind.

En vis forståelse af kriminalitetens årsager er nødvendig for at kunne forebygge gennem kriminalprævention.

Definitioner af ”kriminalprævention”, dets grænser og dets hensigtsmæssige begrebsdannelse, er konstant genstand for intens debat og betydelig akademisk interesse, hvilket ikke er så underligt,

³ Dette afsnit baserer sig på LG Insights rapport og bilagsmateriale og på input fra personer i følgegruppen, der har været knyttet til taskforcen

fordi kriminalitet netop har komplekse årsager.

Ifølge både national og international forskning findes der ingen entydig forklaring på kriminalitet og heller ingen entydig præventiv metode for at undgå den. For virkelig at få effekt må det kriminalitetsforebyggende arbejde udøves på flere niveauer samtidig.

- På *makrosocialt og strukturelt* niveau gennem indsatser indenfor den overordnede socialpolitik, arbejdsmarkedspolitik, økonomiske politik, byudviklingspolitik, kriminalpolitik mv.
- I *nær- eller lokalsamfundet* gennem konsekvent og systematisk inddragelse af kriminalitetsforebyggende aspekter, når det fysiske og sociale nærmiljø udformes. Det kan være, når der planlægges eller ændres ved indkøbscentre, boligområder, skoler, rekreative muligheder, fritidstilbud og andre platforme for social integration.
- På *individ- og familieniveau* gennem for eksempel særskilte indsatser til de grupper af alvorligt psykosocialt udsatte børn og familier, hvor de generelle og befolkningsrettede indsatser er utilstrækkelige.

I en overordnet strategi mod kriminalitet er samtlige disse niveauer ikke alternativer til hinanden – men vigtige komplementære elementer.

Kriminalitet rammer både den enkelte og det omgivende samfund. I det følgende fokuseres der derfor på kommunens indsatser på individniveau og familieniveau, idet der dog også kort omtales andre elementer til forebyggelse, ligesom også spørgsmålet om borgernes tryghed i almindelighed tages op.

3. De væsentlige resultater af kortlægningen af den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune

Dette afsnit er en sammenfatning af rapporten ”Den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – kortlægning”, der er udarbejdet af Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune.

Kortlægningen af Københavns Kommunes eksisterende kriminalpræventive indsats er opdelt i ordinære og ekstraordinære aktiviteter. Med ordinære aktiviteter forstås normalindsatsen, dvs. den indsats, som kommunen ved lov er blevet pålagt (service-/socialloven, folkeskoleloven mv.). Med ekstraordinære aktiviteter forstås verserende og afsluttede projekter, der har kriminalpræventivt arbejde som hovedfokus, eller projekter, hvor den kriminalpræventive vinkel indgår som eksplicit delformål eller på anden måde er tænkt ind i projektet.

Den samlede indsats

De samlede udgifter til kriminalpræventivt arbejde i Københavns Kommune i 2008 beløber sig til 194 mio. kr. samt 10,1 mio. kr., som er eksternt finansierede.

Tabel 3: Udgifter fordelt på ordinære og ekstraordinære aktiviteter

1.000 kr.	2008
Ordinære aktiviteter	171.590
Ekstraordinære aktiviteter/projekter:	
- Kommunale midler	22.500
- Ekstern finansiering	10.100
Udgifter i alt	204.190

Den samlede kriminalpræventive indsats knytter sig til 433 årsværk. Hertil kommer øvrige årsværk og et stort antal frivillige, og uden hvis hjælp, mange aktiviteter ikke ville være realiserbare.

Tabel 4: Årsværk fordelt på ordinære og ekstraordinære aktiviteter

Årsværk	
Ordinære aktiviteter	376
Projekter:	
- Kommunale årsværk	57
- Øvrige årsværk	53
I alt	486

Ordinære aktiviteter

Omfang

I forbindelse med kortlægningen har Økonomiforvaltningen modtaget 35 beskrivelser af ordinære kriminalpræventive aktiviteter:

15 fra Socialforvaltningen,
9 fra Børne- og Ungdomsforvaltningen
2 fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Derudover har Økonomiforvaltningen modtaget 9 beskrivelser fra Teknik- og Miljøforvaltningen, som vedrører aktiviteter med et mere tryghedsskabende sigte.

Økonomi og årsværk

I 2008 er der budgetteret med 171,6 mio. kr. til ordinære aktiviteter med et kriminalpræventivt formål eller delformål.⁴

Af de 171,6 mio. kr. har forvaltningerne opgjort, at de 163,5 mio. kr. går til den ordinære drift, mens knap 8 mio. kr. går til administration. Der er primært tale om administrationsudgifter, som anvendes decentralt. Da angivne administrationsudgifter skal tages med det forbehold, at det for Socialforvaltningen ikke har været muligt at komme med et ordentligt skøn på de administrative udgifter på en del af forvaltningens aktiviteter⁵.

Tabel 4: Ordinære, kriminalpræventive aktiviteter

1.000 kr.	2008
Ordinær drift	163.546
Administration	8.044
I alt	171.590

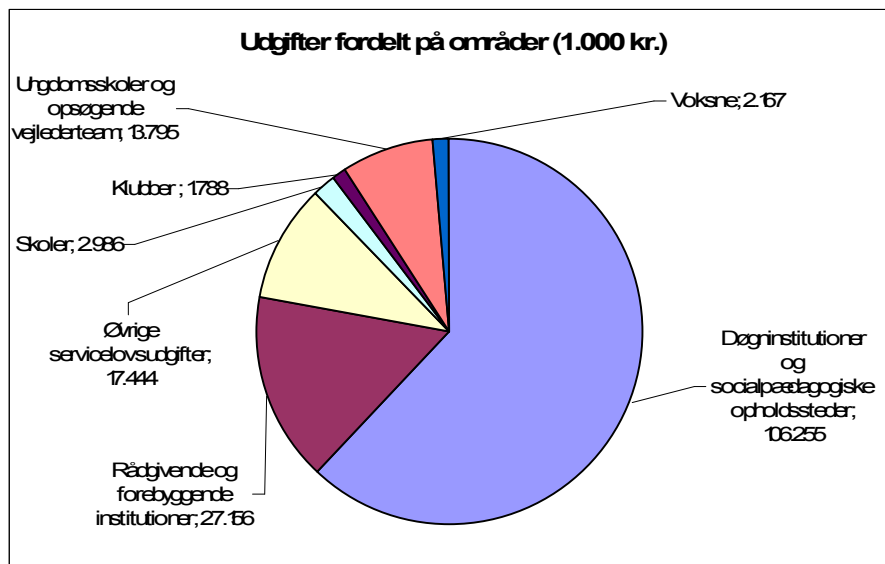
Tabel 5: Forvaltningers kriminalpræventive aktiviteter

1.000 kr.	2008
Socialforvaltningen	150.854
Børne- og Ungdomsforvaltningen	18.569
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	2.167
I alt	171.590

⁴ Dette er eksklusiv udgifter forbundet med det tryghedsskabende arbejde, som Teknik- og Miljøforvaltningen har beskrevet. Til tryghedsskabende aktiviteter er der i 2008 budgetteret med 4,45 mio. kr.

⁵ De angivne administrationsudgifter skal tages med det forbehold, at de ikke medtager administrative udgifter til den del af socialforvaltningens aktiviteter, som vedrører socialcentrenes køb af ydelser

Figur 3: Udgifter til ordinære aktiviteter fordelt på områder

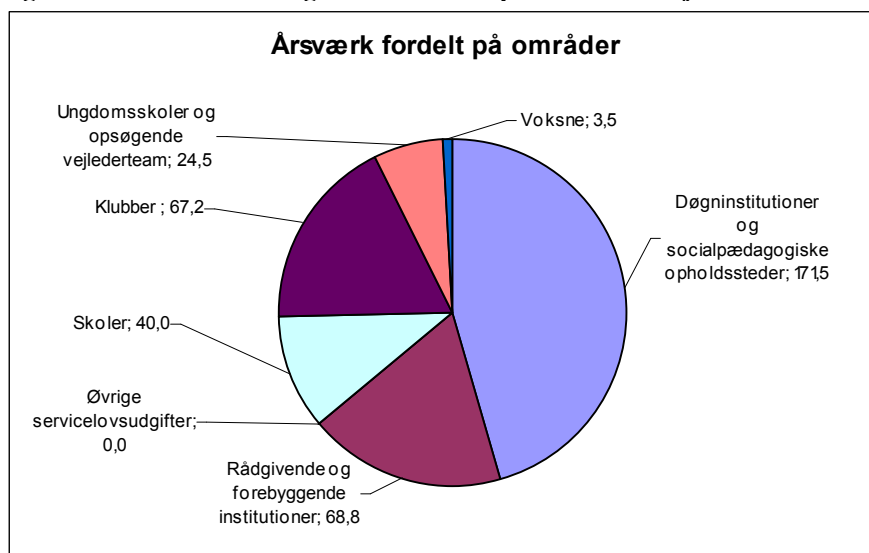

Serviceovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge (Serviceovens kap. 11) forpligter socialforvaltningen til at anlægge et helhedssyn på det enkelte barn, unge og familien. Socialforvaltningen er forpligtet til adressere det samlede kompleks af problemer - herunder kriminalitet - som giver barnet, den unge og familien vanskeligheder med at opnå "de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed, som deres jævnaldrende" (Serviceovens § 46).

Opgørelsen af Socialforvaltningens samlede udgifter til ordinær drift er således i realiteten en opgørelse over de samlede udgifter til social behandling - rådgivning og vejledning, kontaktpersoner, døgninstitutionsoophold mv. - i forhold til børn, unge og deres forældre, hvor kriminalitet er en del af den problematik, der skal arbejdes med.

Til det kriminalpræventive arbejde i kommunen er der tilknyttet 376 årsværk⁶, der fordeler sig således:

Figur 4: Årsværk beskæftiget med kriminalpræventivt arbejde

Det samlede antal årsværk fordeler sig på forvaltningerne som følger:

Tabel 6: Årsværk fordelt på forvaltninger

	Årsværk
Børne- og Ungdomsforvaltningen	132
Socialforvaltningen	240
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	3,5
I alt	376

Det bemærkes, at der ikke kan knyttes årsværk til 50 millioner kroner af de udgifter, som Socialforvaltningen har til ordinær drift, idet der er tale om køb af ydelser. F.eks. til et efterskoleophold for den pågældende unge.

Ekstraordinære aktiviteter - projekter

Omfang

Kortlægningen omfatter 140 projekter, som løber i 2008. Heraf foregår de 101 i SSP-regi⁷, hvor de resterende 39 primært er forankret i kommunen.

⁶ Hertil kommer 8 årsværk til tryghedsskabende arbejde under Teknik- og Miljøforvaltningen

⁷ 8 af de beskrevne SSP-projekter har foregået eller haft opstart i 2007 og er evalueret i 2008.

Økonomi og årsværk

De kommunale udgifter til de 39 kommunalt forankrede projekter indsatserne i 2008 er opgjort til 22,5 mio. kr. Hertil kommer ekstern finansiering på 10,1 mio. kr., hvorved det samlede aktivitetsniveau til projekter i kommunalt regi beløber sig til 32,6 mio. kr.

Kommunal udgift	22,5 mio. kr.
<u>Ekstern finansiering:</u>	<u>10,1 mio. kr.</u>
<u>Samlede udgifter:</u>	<u>32,6 mio. kr.</u>

Det registrerede personaleomfang i tilknytning til de 39 kommunale projekter.

Kommunale årsværk	57
<u>Øvrige årsværk⁸</u>	<u>53</u>
<u>Årsværk i alt</u>	<u>110</u>

Personalets kompetencer

Den uddannelsesmæssige baggrund for det kommunale personale ses nedenfor. Det fremgår, at ca. halvdelen af personalet har en læreruddannelse eller pædagogbaggrund, samt at hver femte kriminalpræventiv indsats er fra socialrådgivere/socialformidlere.

Tabel 7: Personalets uddannelsesbaggrund, kommunale projekter

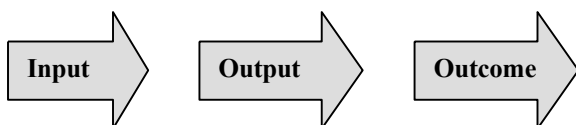
	Socialrådgivere/ Socialformidlere	Lærere/ Pædagoger	HK'ere/AC'ere	Andet
Personale	20 %	54 %	18 %	8 %

Note: Der foreligger uddannelsesmæssige oplysninger fra 63 % af projekterne.

Der er ligeledes 18 pct. HK'ere eller AC'ere involveret. Dette er dog ikke et udtryk for administrationsandelen, da mange af disse indgår aktivt i den personrettede indsats.

Effekt-, resultat- og aktivitetsmålinger

Målet med kortlægningen af de 140 projekter har været at kaste lys over sammenhængen mellem input, output og outcome, målt som udgifter og personaleomfang (input), aktiviteterne udbredelse og rækkevidde (output) og de resultater, aktiviteterne skaber (outcome).

⁸ Det skal af øvrige årsværk bemærkes, at her indgår såvel Københavns Politi som eksternt finansieret personale samt frivillige. Alle frivillige hænder er dog ikke angivet, hvorfor tallet burde være meget større.

Kortlægningens hovedfokus ligger på input- og output-delen, mens den for outcome-delens vedkommende alene forholder sig til, i hvilket omfang og hvordan, der foretages målinger af projekternes effekter og resultater.

Af de 140 projekter angiver 68 pct., at de foretager målinger af projekternes resultater⁹, mens det ikke er tilfældet for den resterende tredjedel. Det er primært projekter af mindre omfang, som ikke gennemfører resultatmålingen. Der er ofte faste procedurer for, hvornår og hvordan gennemførelsen af projektet skal foretages.

Af tilbagemeldingerne fra de projektansvarlige fremgår det, at man kun i få tilfælde vurderer, at der foretages en måling af de egentlige effekter af de gennemførte projekter¹⁰.

Knap hver fjerde projekt omfatter således en egentlig måling af effekterne, mens det ikke er tilfældet for 76 pct. Et af de få projekter, hvor der foretages en egentlig evaluering af projektets resultater, er projektet ”Den korte snor”, som består af et hurtigt udredningsarbejde og en særlig ”mandsopdækning” af nogle af de mest uroskabende børn og unge. Her er kvalitativt belyst, hvorvidt der er sket positive adfærdændringer hos de ni børn, der indledningsvist blev visiteret til projektet.

Tabel 8: Udbredelsen af resultat- og effektmåling i kriminalpræventive indsatser

	Resultat-/aktivitetsmåling	effektmåling
Ja	68%	24%
Nej	32%	76%

Som det fremgår af tabellen, foretages der resultat/effektmåling for 73 pct. af de i alt 140 projekter, mens det ikke er tilfældet for den resterende fjerdedel. Resultatmålingen forholder sig primært til projektstyringen, herunder aktivitetens gennemførelse. Det er primært projekter af mindre omfang, som ikke gennemfører resultatmålingen. Der er ofte faste procedurer for, hvornår og hvordan gennemførelsen af projektet skal foretages.

Derimod gennemføres der i mindre grad effektmålinger af projekterne. Således svarer 34 pct. at der foretages effektmåling mens det for to

⁹ Resultat/aktivitetsmålingen relaterer sig til, hvorvidt der foretages en vurdering af, om aktiviteterne er gennemført i henhold til projektbeskrivelsen og projektplanen, og om de umiddelbare resultater er realiseret. Fokuserer således på output.

¹⁰ Effektmålingen vedrører derimod en måling af, om projektet har understøttet det overliggende formål, der har været med aktiviteten. Hvor resultat/aktivitetsmåling fokuserer på *output*, belyser effektmålingen *outcome*. Effektmålingen er typisk af kvalitativ karakter, hvor projektgruppen og den udførende enhed efterfølgende evaluerer projektets effekt.

tredjedele af projekterne ikke er tilfældet. Den oftest angivne årsag til, at det ikke sker, er at det ikke er planlagt, ikke vurderes at være relevant eller er vanskeligt at udføre. Ansøgningsprojekter, hvor frivillige ansøger om midler til en aktivitet, følger som fast skabelon, som primært fokuserer på formålsbeskrivelse og ressourceanvendelse.

De gennemførte effektmålinger udgør typisk en evaluering af forløbet og en subjektiv vurdering eller objektiv måling af, om formålet er indfriet. Objektive målinger er eksempelvis kriminalitetsstatistikker og målinger af medlemsfremgang hos implicerede foreninger og klubber. Mission Possible, som gennemfører en fremrykket indsats for indsatte inden løsladelse fra fængsler, er et konkret eksempel på kvantitativ effektmåling. Her måles, om man indfrier resultatmålet, om at 60 pct. af deltagerne er i beskæftigelse eller har påbegyndt uddannelse inden for et år fra løsladelsestidspunktet.

Effektmåling finder sted i hvert tredje projekt, og det kan overvejes at opprioritere mulighederne for at øge fokus på outcome. Denne omstændighed forringer således mulighederne for at få belyst, hvad ressourcerne i den sidste ende fører til.¹¹ Dette kan bl.a. ske gennem en opprioritering af systematiske målinger af projekterne.

Projekter fordelt på bydele

Nørrebro er den bydel, hvor der er registreret flest projektaktiviteter, og af de 31 projekter, er de 19 kommunale. Projekterne fordeler sig nogenlunde ligeligt mellem indre og ydre Nørrebro.

I Tingbjerg og Brønshøj-Husum er der registreret 29 igangværende projekter, hvoraf de 17 er i SSP-regi. Der er ligeledes igangsat relativt mange projekter på Amager, i form af 26 og 22 indsatser på hhv. den vestlige og østlige del. Især SSP har igangsat mange aktiviteter på Amager.

Tabel 9: Kriminalpræventive aktiviteter fordelt på bydele

Antal aktiviteter i bydelene ¹²	kommunale	SSP	I alt	I alt, pct.
Amager Vest	11	15	26	12%
Amager Øst	8	14	22	11%
Bispebjerg	7	10	17	8%
Brønshøj-Husum/Tingbjerg	12	17	29	14%
Indre By inkl. Christianshavn	7	11	18	9%
Nørrebro	19	12	31	15%

¹¹ Idet effektmåling ikke altid har en central rolle i projektføreløbet, kan der være nogen vilkårlighed i besvarelsene omkring dette, hvorfor tallene må tages med et vist forbehold

¹² Sammenlægges antallet af projekter for alle bydelene, bliver tallet væsentlig højere end de 140 eksisterende projekter. Det skyldes, at mange projekter indbefatter flere bydele ligesom nogle projekter dækker hele kommunen. Det er især de kommunalt forankrede projekter, som dækker en bredere kreds. Kommunens 39 projekter omfatter således i alt 98 bydele. Derimod omfatter langt de fleste af SSP-aktiviteterne kun én bydel. Blot 10 SSP-projekter dækker mere end en bydel. Dette indikerer samtidig den store variation i projekternes omfang.

Valby	11	7	18	9%
Vanløse	8	7	15	7%
Vesterbro/Kgs. Enghave	9	9	18	9%
Østerbro	6	9	15	7%
Aktiviteter i alt	98	111	209	100%

Det laveste antal projekter af kriminalpræventiv karakter ses på Østerbro og i Vanløse, hvor der i hver bydel er registreret 15 projektaktiviteter.

Nedenfor er de personalemæssige ressourcer fordelt på bydelene med henblik på at skabe et overblik over, hvor ressourcerne anvendes.

Tabel 10: Personaleomfanget fordelt på bydele¹³

	Kommunale årsværk	SSP årsværk	Årsværk i alt	Kommunale pct.	SSP pct.	I alt, pct.
Amager Vest	13,3	3,3	16,6	12%	20%	13%
Amager Øst	4,3	2,8	7,1	4%	17%	6%
Bispebjerg	3,8	1,1	4,9	3%	6%	4%
Brønshøj-Husum/Tingbjerg	18,3	1,1	19,4	17%	7%	16%
Indre By inkl. Chr.havn.	5,4	0,7	6,1	5%	4%	5%
Nørrebro	29,2	3,5	32,7	27%	21%	26%
Valby	9,8	1,7	11,5	9%	10%	9%
Vanløse	4,3	0,4	4,7	4%	3%	4%
Vesterbro/Kgs. Enghave	7,8	0,7	8,5	7%	4%	7%
Østerbro	1,8	1,1	2,9	2%	6%	2%
Øvrige/uoplyst	10,0	0,1	10,1	9%	0%	8%
I alt	108,0	16,3	124,3	100%	100%	100%

Det fremgår, at der er nogenlunde overensstemmelse med antallet af projekter og personaleomfanget i bydelene. Den største andel koncentrerer sig om Nørrebro, idet 26 pct. af ressourcerne er afsat til indsatser i denne bydel, efterfulgt af Brønshøj-Husum/Tingbjerg og Amager Vest, hvortil hhv. 16 og 13 pct. af de aktives hænder er afsat.

Blot 2 pct. af ressourcerne er rettet mod Østerbro, mens der på Bispebjerg og i Vanløse foregår projektaktiviteter svarende til knap 5 effektive årsværk.

Det fremgik ovenfor, at 9 pct. af aktiviteterne inkluderer Indre By, men som det ses af denne tabel, udgør denne ca. 5 pct. af ressourcerne. Dette indikerer, at en stor del af indsatsen i Indre By udgør små

¹³ Tabellen viser personaleomfanget fordelt på bydele. Der indgår både kommunalt personale og øvrige aktører, som bidrager til indsatsen. For projekter, som dækker flere bydele, er personalet fordelt forholdsmæssigt ud på bydelene. Der er tale om effektive årsværk svarende til, at fuldtidsansatte alene varetager kriminalpræventive opgaver. Hvert årsværk vil derfor typisk inkludere mange personer, som hver bidrager med en mindre andel.

kortvarige og ad hoc-indsatser. Det omvendte er tilfældet på Nørrebro. Sammenholdes disse projektoversigter med hvilke bydele som er mest belastede af kriminalitet (jf. dette notats side 5) viser der sig at være overensstemmelse mellem de områder, hvor ressourcerne anvendes, og de områder, hvor behovet er størst.

4. Problemer med den kriminalpræventive indsats og LG Insights centrale anbefalinger til forbedringer¹⁴

I dette afsnit beskrives problemerne med den kriminalpræventive indsats og LG Insights centrale anbefalinger til forbedringer. En komplet oversigt over problemfelter og anbefalinger fremgår af bilag 1. I bilaget er anbefalingerne prioriteret ved hjælp af stjerner, hvor LG Insight har givet de vigtigste anbefalinger tre stjerner og de mindre vigtige hhv. to og en stjerne.

LG Insights forslag til forbedringer retter sig mod seks indsatsområder:

1. Hurtig og dækkende indsats mod de unge kriminelle, herunder især de unge, der begår personskadelig/farlig kriminalitet.
2. Undgå, at unge bliver kriminelle gennem forebyggende kriminalitetsarbejde i skoler, ungdomsklubber m.m.
3. Forebygge og modvirke uroligheder, hærværk og vold blandt grupper af byens unge – hvad enten denne legitimeres af religiøse, politiske, sociale eller af ”ikke formuleret” vrede blandt grupper af unge i København.
4. Forebygge og modvirke kriminalitet og utryghed i særligt belastede bydelsområder eller boligområder i Københavns Kommune.
5. Hjælpe ofrene og deres familier.
6. Give borgerne og byens gæster en sikker og tryghedsskabende følelse, når de er i eget hjem, færdes i lokalmiljøet eller generelt i byen.

Nogle anbefalinger kalder på løsningsmodeller, der går på tværs af de seks indsatsområder. LG Insight peger blandt andet på en styrkelse af den politisk-strategiske styring og koordinering.

Den politisk-strategiske styring og koordinering skal styrkes

Overordnet finder LG Insight det problematisk, at det er vanskeligt at etablere et overblik over de mange kriminalpræventive indsatser – og resultaterne af disse – i Københavns Kommune.

Kortlægningen viser, at der arbejdes med mange kriminalpræventive tiltag i byen, og at mange personer og megen økonomi er bundet til opgaverne. Samtidig påkalder området sig jævnlige pressens og offentlighedens opmærksomhed og interesse i forbindelse med enkelte

---

¹⁴ Dette afsnit er baseret på rapporten fra LG Insight med vurderinger og anbefalinger

kriminalsager eller større uroligheder i byen. Set i det lys er det væsentligt, at den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune underlægges mere generel politisk, strategisk styring, og at politikerne har en sikkerhed for, at indsatsen i styrke, fokus og effekt rammer vigtige indsatsområder og målgrupper. LG Insight anbefaler derfor:

- at der formuleres målsætninger for resultaterne af den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – bl.a. med en række relevante indikatorer på udviklingen i kriminaliteten og borgernes trykindsatsoplevelse. Målsætninger og resultater kunne årligt drøftes og revideres i en dialog mellem politikere og centrale aktører på området i København – evt. ved afholdelse af kriminalpræventive årsmøder el.lign.
- at der etableres en funktion, der løbende skal indsamle viden om (større) kriminalpræventive indsatser, herunder følge indsatsernes resultater. Denne funktion kan samle gode eksempler på succesfulde initiativer og sprede/forankre dem i flere bydele. Samtidig kan funktionen hurtigt sekretariatsbetjene politikere, presse og samarbejdspartnere m.m., som ønsker viden om den kriminalpræventive indsats.
- at der etableres en politisk følgegruppe til SSP. Følgegruppen kunne følge den kriminalpræventive indsats og resultater og medvirke ved udpegning og prioritering af strategiske indsatsområder, herunder mere tydeligt lægge de værdimæssige rammer for indsatsen.

LG Insight har også en række andre tværgående anbefalinger, som kan læses i LG Insights rapport med vurderinger og anbefalinger.

De centrale anbefalinger i LG Insights rapport er:

Unge kriminelle udvikling begynder i en tidlig alder

I Københavns Kommune er cirka 300-400 unge under 18 år hårdt belastet af kriminalitet, heraf er cirka 80-100 under 15 år.

Repræsentanter fra Socialcentre, Københavns Politi, skoler m.m. vurderer desuden, at godt 20-30 unge udgør en alvorlig risiko for eget og andre borgeres liv og helbred.

Erfaringen er, at de meget kriminelle unge har udviklet deres utilpassede og kriminelle adfærd i en tidlig alder. De kriminalpræventive aktører i Københavns Kommune vurderer således, at den ”hårde” gruppe af kriminelle unge ofte allerede i 8-10 års alderen har udvist ”bekymrende adfærd”. Deres kriminelle løbebane og alvorsgraden heraf udvikler sig derefter hurtigt fra første lovovertrædelse til ”gentagen kriminalitet” og ”personfarlig

kriminalitet”.

Årsager til kriminalitet og kriminalitetens udviklingsforløb er meget kompleks og sammensat af en lang række sociale årsager. Der er naturligvis også forskelle på, hvornår de unge udviser bekymrende adfærd og eventuelt starter deres kriminalitet, ligesom ikke alle kriminelle unge har gennemløbet et udviklingsforløb med tydelige advarselsmarkører for de kriminalpræventive aktører.

Viden og erfaring fra de kriminalpræventive aktører i Københavns Kommune tilsiger generelt, at indsatser overfor de unges kriminalitet skal sættes tidligt ind – allerede under stadiet ”bekymrende adfærd” i alderen 8-10 år. Hvis indsatsen sker for sent, kan det have alvorlige konsekvenser for mulige ofre, ligesom det også kan være vanskeligt at få den unge tilbage på ”ret kurs”.

ANBEFALING

- De kriminalpræventive aktører vurderer, at der i Københavns Kommune er godt 20-30 unge, der udgør en alvorlig risiko for eget og andre borgeres liv og helbred. Denne vurdering bør undersøges, ligesom de kriminalpræventive aktører i regi af SSP-ledergrupperne i København Kommune skal identificere disse 20-30 unge, og aktørerne skal drage sikkerhed for, at der er - eller akut vil blive - iværksat dækkende indsatser over for disse unge.

Socialforvaltningen har oplyst, at forvaltningen ikke kan genkende de øvrige kriminalpræventive aktørers vurdering og mener ikke, at der findes 20-30 kriminelle unge, der ikke er taget hånd om.

Tidlig, hurtig og dækkende indsats er afgørende

Der sættes ikke tidligt nok ind overfor de unges kriminelle udvikling i Københavns Kommune. I alt for mange sager er der eksempler på, at der ikke sættes ind over for unge med bekymrende adfærd og/eller gentagen kriminalitet, selvom de kriminalpræventive aktører er alvorligt bekymrede for de unges udvikling. Forholdsvis sent, og almindeligvis først når den unge har begået personfarlig kriminalitet, sættes der (for sent) ind med ”det tunge skyts”.

Socialcentre, skoler og gadeplansmedarbejdere anerkender værdien af den tidlige indsats, men fremhæver at arbejdspress og lovgivningskrav ofte gør hurtige indgreb vanskelige. Det er også almindeligt, at aktørerne passivt betragter den stille kriminalitetsudvikling hos børn/unge, uden at der gribes ind. Aktørerne finder typisk, ”at andre” bør gribe ind, hvilket fører til, at ingen griber ind.

Det er afgørende, at der i Københavns Kommune sættes tidligere ind overfor de unge, der har stor risiko for en kriminel udvikling. I LG Insights rapport peges på en række anbefalinger til at styrke den tidlige indsats.

ANBEFALINGER

- Der skal i Socialforvaltningen fastlægges klare retningslinjer for systematisk og tidlig indsats over for alle unge under 18 år der anholdes af politiet, herunder også unge under 15 år.
- Dommervagtsprojektet skal videreføres, men det skal i højere grad sikres, at faglige standarder og tidsfrister overholdes. Den Sociale Døgnvagt bør føre kontrol hermed, ligesom Døgnvagten i alvorlige sager skal kunne bistå de lokale socialcentre med ekspertise og ressourcer.
- Der skal reageres hurtigt på sager, hvor SSP-ledergruppen vurderer, at den unge udgør en risiko for eget og andres liv og helbred. Der skal indføres kontrol med kategori 3- og 4-sager, hvor sagsbehandlingstider og indsatser overvåges og drøftes i SSP-bestyrelsen.
- Det gadeplansopsøgende arbejde har vist sig værdifuldt i forhold til tidligt at få kontakt til de unge, der lever det meste af deres skole- og fritidsliv på gaden og i miljøer, hvor der er stor risiko for kriminalitet. Det gadeplansopsøgende arbejde er i dag ikke tilstrækkeligt i alle bydele og skal derfor styrkes. Københavns Kommune bør udvide gadeplansindsatsen i et størrelsesomfang på godt 8-10 personer.

Indsatser skal i styrke modsvare alvorsgrader i de unges kriminalitet

De konkrete tiltag, som iværksættes af skoler, socialcentre mv., modsvarer sjældent de kriminelle unges faktiske behov. De kriminalpræventive aktører beretter, at der gennemføres hjemmebesøg, drøftelser i SSP, men at der kun i alvorlige sager sættes ind med dagbehandlingstilbud, støtte- og kontaktpersoner eller anbringelse på døgninstitutioner med kontrollerede rammer.

I de alvorlige kriminalitetssager med unge fremhæver alle aktørerne, at der burde have været sat ind langt tidligere i den unges kriminelle løbebane. Der kan i de meget tunge og komplicerede sager sjældent peges på en enkelt fejlindsats fra én aktør. Der er ofte tale om akkumulerede svigt, hvor mange aktører har forsømt at handle og/eller har igangsat for sene og forkerte indsatser.

ANBEFALINGER

- Forældrene skal tidligt (allerede under ”bekymrende adfærd”) inddrages og forpligtes i samarbejdet. Hjemmebesøg skal gennemføres i alle sager, hvor unge har bekymrende eller kriminel adfærd. Forældrene skal støttes og presses til at drage omsorg for den unges trivsel og uddvikling – blandt andet med støtte- og kontaktordninger, forældrekurser m.m.
- Meget kriminelle unge under 15 år (anslået 80-100 unge) skal eventuelt være omfattet af projekt ”Den korte snor” eller af en indsats med tilsvarende indgrebsgrader og faglige metoder.
- Den Sociale Døgnvagt skal føre kontrol med, at der iværksættes rettidige og dækkende indsatser for de meget kriminelle unge under 18 år. Socialforvaltningens planer om etablering af et socialt ”rejsehold” under Den Sociale Døgnvagt skal snarest gennemføres. Døgnvagten skal ud fra sagens alvorlighed vurdere behovet for at indsætte ”rejseholdet”.
- De skønsmæssigt 20-30 unge, som er farlige for dem selv og andre borgere, skal i sikrede tilbud og under øjeblikkelig behandling (eksempelvis tvangsforanstaltninger af forskellige karakterer og grader – bl.a. sikrede døgninstitutioner, pædagogisk observation m.m.). Københavns Kommune bør undersøge, om der for alle disse unge er iværksat dækkende foranstaltninger for at undgå yderligere kriminalitet.

Uklare ansvars- og rollefordelinger og manglende værdifællesskab

Der er ingen fælles standarder for ”bekymrende adfærd” hos børn og unge. Mest tydeligt kommer det til udtryk i samarbejdsrelationerne mellem skoler og socialcentre, hvor skolerne frustreres over, at socialcentrene ikke (efter deres vurdering) handler på underretningssager vedrørende unge med bekymrende adfærd. Socialcentrene finder modsat, at skolerne ikke er rummelige nok, og at skolerne med AKT støtte (adfærd, kontakt, trivsel) og specialundervisning m.m. bør iværksætte egne indsatser uafhængigt af socialcentret.

I de alvorlige sager, hvor unge begår meget alvorlig og personfarlig kriminalitet, er det almindeligt, at skolerne, politiet og gadeplansmedarbejderne frikender egen indsats ved at henvise til, at de over for eksemplvis socialcentret har krævet handling, uden at dette har medført tilstrækkelig indgriben. I sager hvor unge begår drab, grov vold eller voldtægt, erklærer aktørerne ofte, at de forinden ”havde tændt advarslamperne”. Det er vigtigt, at alle aktørerne får handlemuligheder og initiativpligt i sådanne alvorlige sager.

Det er selvsagt heller ikke godt for samarbejdet og signalerne over for de unge, at der blandt de kriminalpræventive aktører er forskellige holdninger til de unge kriminelle. Det gælder f.eks. holdningen til unge, der er involveret i uroligheder og søger ballade med politiet. Der findes i Københavns Kommune eksempler på uheldige alliancer mellem kriminalpræventive aktører og grupper af kriminelle unge, hvor der blandt aktørerne er udtalt sympati (forståelse) for de unges aktioner og/eller kriminelle handlinger.

ANBEFALINGER

- Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen skal iværksætte et fælles udviklingsarbejde, der bl.a. fastlægger fælles standarder for ”bekymrende adfærd” og skoler og socialcentrenes ansvar og roller. Der bør desuden peges på mulige samarbejdsrelationer og indsatser, der kan fastholde de utilpassede unge i normalskolen – i lighed med ”Valby-modellen”.
- Alle medlemmer af en ledergruppe i SSP skal kunne løfte en sag til vurdering på bestyrelsesniveau. Dette skal ske, hvis aktøren finder, at der ikke handles tilfredsstillende hurtigt og med nødvendige foranstaltninger i sager, hvor unge er farlige for dem selv og andre borgere. I sådanne sager bør SSP-sekretariatet akut drøfte sagen med relevante medlemmer af bestyrelsen
- Det er vigtigt, at der blandt de kriminalpræventive aktører i Københavns Kommune er fælles værdier og holdninger til kriminalitet og til de unge kriminelle. Der skal derfor afholdes fælles efteruddannelsesaktiviteter for aktørerne, hvor der bl.a. som i Århus Kommune arbejdes med fælles værdier og gensidig respekt mellem aktørerne

Indsatser er afhængig af den kriminelles alder

Borgerrepræsentationen besluttede i 2006, at der skulle gøres en særlig prioriteret indsats over for de unge kriminelle under 15 år. Det er baggrunden for, at unge under 15 år er omfattet af en særlig prioriteret indsats i SSP, nemlig enkeltsagskonceptet. Enkeltsagskonceptet foreskriver, at der tidligt tages hånd om den unge, og at aktørerne i SSP skal indgå forpligtende og koordinerende tiltag.

Der bliver givet mindre opmærksomhed og iværksat færre koordinerende indsatser, hvis den unge er over 15 år, ligesom unge over 18 år slet ikke er omfattet af det tværmyndighedsmæssige samarbejde i SSP.

ANBEFALINGER

- Enkelttagskonceptet i SSP samarbejdet bør ikke alene omfatte unge under 15 år, men skal udvides til alle unge under 18 år.
- SSP samarbejdet skal udbygges til også at omfatte unge op til 23 år (SSP+) med fokus på uddannelses- og beskæftigelsestiltag. I forhold til denne aldersgruppe skal SSP-samarbejdet udvides til ligeledes at omfatte Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (jobcentre), Voksenteamet i Socialcentre, Ungdommens Uddannelsesvejledning og andre relevante social- og sundhedsfaglige aktører.

Indsatser i normalindsatsen - også for utilpassede unge

Forskningslitteraturen har dokumenteret, at normalindsatsen i skolerne og fritids- og foreningslivet har store præventive potentialer - både i forhold til tidligt at spotte unge med problemer og i forhold til at forebygge negativ udvikling i de unges adfærd.

Der kan være mange markører for ”bekymrende adfærd”, men karakteristisk for hovedparten af de meget kriminelle unge er, at de mister kontakten til skolen. Det er typisk på grund af et stort og ulovligt fravær eller hyppige skoleskift (unddragelse af skolepligt).

Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune har udviklet et opfølgingskoncept på ulovligt skolefravær, og der er udmeldt en instruks til skolerne omkring opfølgings- og handlingspligt. Det er vigtigt, at der indføres kontrol med, at skolerne følger disse retningslinjer, ligesom Børne- og Ungdomsforvaltningen også bør udmelde retningslinjer vedrørende vidensdeling mellem skoler, når de unge flytter fra en skole til en anden. Det er også kendetegnende, at utilpassede og kriminelle unge ikke har tilknytning til det etablerede fritidsliv i ungdomsklubberne eller i frivillige foreninger. De unge får derved ikke relationer til voksne eller velfungerende unge, men har alene samvær med andre utilpassede og kriminelle unge.

Det er vurderingen, at ungdomsklubberne i Københavns Kommune i langt højere grad bør udvikle klubformer og aktivitetstilbud med attraktivitet for bredere grupper af unge, herunder de utilpassede og kriminelle. Der er således behov for en nyudvikling af aktivitets- og samværsformer i ungdomsklubberne, hvor klubformer gøres mere uafhængige af mursten, medlemskab, kontingent og alderskrav, ligesom klubmedarbejderne skal kompetenceudvikles til også at kunne (sam-)arbejde med utilpassede unge.

Erfaringen fra projekt Spydspidsen og ”Ung i job” er desuden, at

grupper af utilpassede unge kan have gode resultater af at deltage i forløb, hvor der også er indbygget praktik, fritidsjob eller ansættelsesforhold. Arbejdspladsernes klare normer og hierarkier har tilsyneladende en pædagogisk og disciplinerende effekt på også de meget utilpassede og kriminelle unge.

ANBEFALINGER

- Børne- og Ungdomsforvaltningen skal tæt følge skolernes opfølgning på ulovligt skolefravær, bl.a. gennem hyppige kontroller.
- Børne- og Ungdomsforvaltningen skal etablere en praksis med vidensdeling mellem skoler, hvor elever flytter fra og til. Når elever flytter fra en skole til en anden, bør modtagerskolen (med forældrenes samtykke) indhente oplysninger om eventuelle tidligere problemer og indsatser, således at modtagerskolen hurtigst muligt kan videreføre indsatser.
- Ordningen med socialrådgivere udstationeret på skolerne har foreløbigt vist gode resultater, og indsatsen bør følges nøje og evt. udbredes til flere end de nuværende 25 skoler, der deltager i ordningen.
- Ungdomsklubberne skal i langt højere grad udvikle aktivitets- og klubformer med værdi og interesse for bredere grupper af unge. I visse københavnske bydele gennemføres der allerede forsøg med kontingentfri klubber. Denne ordning kan efter med fordel i en afgrænset tidsperiode forsøges kombineret med ændrede åbningstider og fleksible alderskrav i ungdomsklubberne efter lokale behov.
- Medarbejderne i ungdomsklubberne skal kompetenceudvikles til også at kunne samarbejde med unge med utraditionelle klub- og fritidsinteresser og/eller unge med behov for særlig voksenkontakt.
- Tilbud som Spydspidsen og ”Ung i job” bør videreføres, og der bør i højere grad eksperimenteres med specialforløb, hvor unge kombinerer undervisningstilbud med tilknytning til en virksomhed.

Styrket kriminalpræventiv indsats i regi af SSP København

Det er vurderingen, at SSP København i dag udgør en stærk organisation, der allerede rummer vigtige og effektfulde indsatser, og som også i højere grad kan udbygges til at varetage udvidede kriminalpræventive indsatser. De kriminalpræventive aktører i

Københavns Kommune anerkender, at SSP København er den eneste organisation, hvor aktører i Københavns Kommune på tværs kan samarbejde med Københavns Politi - også uafhængigt af tavshedspligter. SSP har også styrket organisationen og har de senere år arbejdet med blandt andet strategi- og årsplaner, enkeltsagskonceptet og beredskabsplaner i forbindelse med større uroligheder i Københavns Kommune m.m.

Der er tidligere peget på udvidelser i SSP Københavns opgaveportefølje. Det omfatter blandt andet kvalitetssikring af enkeltsagskonceptet, udvidelse af konceptet til alle unge under 18 år samt opbygning af et SSP samarbejde for unge over 18 år. For at SSP København kan magte disse opgaver er der behov for at styrke SSP yderligere - både ressourcemæssigt og organisatorisk. En række anbefalinger i rapporten vedrører styrkelse af SSP samarbejdet. De vigtigste er:

ANBEFALINGER

- SSP-sekretariatet skal udvides med 2-3 fuldtidsansatte for blandt andet at styrke arbejdet med enkeltsagskonceptet i lokaludvalg og ledergrupper, udvidet samarbejde med frivillige aktører og andre kommuner, analysevirksomhed og udbygge SSP samarbejdet til også at omfatte unge mellem 18-23 år.
- SSP-arbejdet i skolerne skal styrkes – bl.a. ved at Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejder minimumsnormer for skolernes SSP-arbejde og ved, at der udmeldes en pulje til distrikterne, som B&U-chefen fordeler til skolerne efter objektive behov.
- Beslutningskompetencen og handlekraften skal styrkes i ledergrupperne – blandt andet med en enklere struktur (10 ledergrupper inddelt efter bydelene) og ved, at B&U-chefen indgår i ledergrupperne.
- SSP-sekretariatet skal kvalitetssikre enkeltsagskonceptet – blandt andet ved at afholde kurser for SSP-aktørerne omkring kategorisering af sager, mulige indsatser, ansvars- og rollefordeling m.m.
- SSP-sekretariatet opfordres til at etablere en hotline, hvor samarbejdspartnere og byens borgere kan rapportere om forhold af kriminalpræventiv interesse – eksempelvis begyndende uroligheder blandt grupper af byens unge, lokalområder med negativ kriminalitetsudvikling el.lign.

Indsatsen i København set i et internationalt perspektiv

Sammenligninger af Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats kompliceres af, at afgrænsningen af kriminalpræventive strategier er meget forskellige fra by til by. I nogle lande lægges stor vægt på systemer og straf, mens der i de nordeuropæiske lande i højere grad fokuseres på holdningsbearbejdning og adfærdsmønstre i forhold til kriminalitet.

Ifølge LG Insights oplysninger har det derfor vist sig meget svært at spejle de københavnske erfaringer i et internationalt eller i et nordisk perspektiv, idet ingen aktører eller myndigheder i byer som Oslo, Stockholm, Berlin eller lignende har kunnet levere data om omfanget af den lokale kriminalpræventive indsats. Når det er sagt, er det også en udbredt vurdering, at den slags sammenligninger vil basere sig på for forskellige grundlag til at give mening.

Konkret står København svagt på initiativer inden for fysisk planlægning, der kan have et kriminalpræventivt sigte, mens byen er foregangseksempel i forhold til aktørsamarbejde, herunder samarbejde mellem myndigheder internt og i forhold til ikke-professionelle aktører.

Som eksempel på projekter, der kunne tjene til inspiration for Københavns Kommune, peger LG Insight bl.a. på følgende (jf. bilagsmateriale K, LG Insight) :

- Brand-uddannelsen LIFE (Londons Fire Brigade) målrettet unge mellem 13-19 år med antisocial adfærd.
- Youth Advocate Programme (England), hvor almindelige mennesker fra lokalområdet bliver støttepersoner for familier med kriminelle børn.
- Youth At Risk, YAR, Borlänge, Sverige: Mentorordning, der i København vil kunne bruges af SSP til unge, der vurderes at være i bekymringsønen.

5. Den videre proces og andre initiativer i Københavns Kommune

På baggrund af taskforcens konklusioner og anbefalinger vil der blive udarbejdet forslag til budgetforhandlingerne i efteråret 2008. Derudover vil nogle aktiviteter blive udmøntet via de Sikker By-midler, der blev afsat i budget 2008. Nogle aktiviteter vil kunne finansieres indenfor forvaltningernes nuværende økonomiske rammer.

Andre initiativer i Københavns Kommune

Foruden afrapporteringen fra taskercen om Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats arbejder kommunen også med en række andre forskellige initiativer på det kriminalpræventive område, som vil indgå i den videre proces med at styrke kommunens kriminalpræventive indsats. Det drejer sig om følgende initiativer:

118 forslag til bedre tryghed

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen afholdt den 27. februar 2008 sin årlige integrationskonference. Årets tema var mangfoldighed og tryghed i København. På baggrund af konferencen er der udarbejdet et idékatalog med 118 forslag fra konferencen.

Forsøg med hotspots

Baseret på erfaringer fra Rotterdam i Holland vil Københavns Kommune igangsætte forsøg med hotspots i området omkring Sjælør Boulevard og Akacieparken i Valby, der er områder præget af utryghed og kriminalitet. Gennem en kombination af en målrettet indsats fra myndighedernes side og lokal inddragelse og forankring i nærområdet, skal hotspots og den ledende hotspot-chef signalere nul-tolerance overfor kriminel og utryghedsskabende adfærd i området.

Lidt mere Nordvest

Som en del af aftalen om "Lidt mere Nordvest" i forbindelse med placering af Ungdomshuset arbejdes der, foruden kulturelt orienterede initiativer, med iværksættelse af en særlig indsats for at bekæmpe den eksisterende ungdomskriminalitet i Nordvest. I aftalen indgår desuden etableringen af et dialogforum, hvorigennem afhjælpning af problemer med graffiti og andre former for hærværk kan imødegås.

Sagen om drabet i Polensgade

Socialforvaltningen har i en intern redegørelse kortlagt sagsforløbet i sagen om drabet på et avisbud i Polensgade på Amager i marts 2008. Socialudvalget har bedt Borgerrådgiveren om at se på sagen igen. I relation til LG Insights anbefalinger vil især forbedringer i forhold til en *tidlig* samt *omgående* og *tilstrækkelig* indsats være afgørende for at imødegå lignende fremtidige hændelser. Socialforvaltningen har allerede taget hånd om problemet med en implementeringsplan, der vil betyde en mere systematisk opfølgning på henvendelser om sager med

kriminelle unge.

Beredskab i forbindelse med klimatopmøde

I anledning af det kommende klimatopmøde i København i efteråret 2009 vil Teknik- og Miljøforvaltningen indkalde til et såkaldt stjernemøde for at finde en løsning på, hvordan man kan undgå at kommunens ejendele på veje og pladser vil blive brugt i forbindelse med eventuelle uroligheder.

6. Bilag

- 1) Oversigt over problemer med Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats og LG Insights anbefalinger
- 2) Fakta om taskforcen vedr. Københavns Kommunes kriminalpræventive indsats
- 3) Økonomiforvaltningens rapport: Den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – kortlægning
- 4) LG Insights rapport: Den kriminalpræventive indsats i Københavns Kommune – vurderinger og anbefalinger
- 5) LG Insights rapport med bilagsmateriale